

sætte sig udover den mulige Sikkerhed, som man kunde faae, saasnart der var stærke Tvivl tilstede paa Grund af store Formfeil. Jeg kunde derfor forstaaet, om Thinget; efter at vi havde faaet Valgbestyrelsens Erklæring om, at der, da der ikke meldte sig flere Vælgere, havde fundet en Udsættelse Sted af et Kvarter, at der i denne Tid blev optaget Stemmer, og at Stemmegivningen blev sluttet, da dette Kvarter var udløbet, uagtet der endnu meldte sig et Par Vælgere bagefter — jeg kunde forstaaet, om Thinget da i Righed med Beslutningen om hint Valg, havde erklæret, at Valget som Følge deraf var saa tvivlsomt, at det ikke en Gang ville have Forhør optagne; men jeg var i alt Fald i fuld Overensstemmelse med de Anskuelse, jeg den Gang gjorde gjældende, naar jeg stemte for, at der maatte blive optaget et Forhør, for at man kunde faae den fulde Sikkerhed for, hvorvidt disse Formfeil havde havt nogen Indflydelse paa Valgets Udfald, enten saaledes, at det blev klart, at det ikke var det for os angivne, eller at dette dog maatte anses for tvivlsomt. Det, der derfor har ført mig til at maatte udtale mig mod dette Valgs Gylbigghed, er, som ærede Medlemmer ville have set af Betænkningen, ikke ganske de samme Grunde, som andre Medlemmer af Udvalgets Flertal have gjort gjældende. Jeg har bestandig ved saadanne Valgspørgsmaal holdt mig til, hvad jeg vil falde Realiteten, at det saavidt mulig skulde oplyses, om ogsaa virkelig Valget var tvivlsomt, eller om den, der var erklæret for valgt, havde Flertallet af Vælgernes Stemmer. Jeg er gaaet ud fra, at de Vælgere, som mødte til den bestemte Tid og Sted, havde faaet en bestemt Ret ved det foretagne Valg, som man ikke, uden naar alle Midler vare udtømte, maatte underkjennde. Derfor har jeg ikke kunnet lægge saa megen Vægt paa flere af de stedsfundne meget betydelige Formfeil, som andre af Flertallet. Jeg har særlig maattet se paa den reelle Betydning, disse Formfeil have haft, og da navnlig den, der ogsaa blev særlig fremhævet af det ærede Medlem fra Mors, at Valgløvens § 42 angaaende Afslutning af Valgene ikke er bleven overholdt. Ifølge Valgløvens Ord skal jo Formanden, saa snart der meddeles ham af de forskjellige Listerførere, at ikke flere melde sig, modtage samtlige Stemmelister og Valglistor og paa det forud betegnede Sted spørge, om der er flere, der agte at stemme. Men dette er ikke sket her; Valgbestyrelsens Formand har sat denne Kvarterens Frist, uden i Forveien at have modtaget Stemmelister og Valglistor af de forskjellige Listerførere. Det er klart nok af Valgløvens Ord, at de Stemmer, som saaledes i det sidste Dieblif blive tilførte, skulle tilføres under Formandens særlige Tilsyn. Der forudsættes, at det kun skal være som en Undtagelse for ganske Enkelte, som komme for sent; Valglisterne skulle ikke vedblive at føres paa de forskjellige Steder som hidtil, men

samles paa eet Sted. Men det er det, som ikke er sket her, dengang der ikke kom flere Vælgere tilstede, og deri ligger allerede en Betegnelse af, at Afslutningen er foregaaet paa en ganske anden Maade, end Loven foreskriver. I Stedet derfor blev der sat den aldeles vilkaarlige Frist af et Kvarter, thi det er jo — hvad der for Resten allerede er fremhævet — ikke ved den egentlige Afslutning af Valget, at dette Kvarter er blevet givet, men midt under Valget, medens Valglistor og Stemmelister vare omkring hos Listerførerne. Jeg kan ikke forstaa Valgløvens Ord anderledes, end at naar Ingen i Valgforamlingen er tilstede, som paa Formandens sidste Forespørgsel melder sig, saa skal Valget afsluttes. Dette lille Ord „nu“ er, som allerede oplyst, ingenlunde tilfældigt, det er kommet ind med velberaad Du, saaledes at man derved affjærer den Frist, som Regjeringen først havde foreslaaet, og som tidligere var kjendt paa enkelte Valgsteder. Jeg kan i den Henseende ogsaa — da flere Vidnesbyrd ere fremkomne — vidne af min egen personlige Erfaring. Jeg havde netop et Par Aar i Forveien staaet paa et Valgsted i en Kjøbstad, hvor, som der almindelig gaar i Kjøbstæderne, Afstemningen til Valglisterne for selvkjøbstaden varede ved, længe efter at den ved Valglisterne for Landet var ophørt, og hvor der saa tilsidst kom saa en og saa en anden Vælger som det syntes lige fra Arbejdspladsen eller den daglige Gjerning, uden at have overværet den mundtlige Valghandling. Efterhaanden blev Mellemrummene større, og da sagde Borgmesteren i Byen til den Mand, som var Valgbestyrelsens Formand, at han jo kunde give en Frist af et Kvarter til endnu at modtage de Stemmer, som vilde komme; men Valgbestyrelsens Formand erklærede, at det vilde han ikke, han vilde slutte, da der ikke nu var flere, som forlangte at stemme. Vi havde den Gang en anden Valglov end den nuværende, og den havde i den Henseende ikke saa strenge Bestemmelser som den nuværende; men Valgbestyrelsens Formand erklærede alligevel, at han ikke vilde give en saadant Kvarterens Frist, og han fastholdt sin Beslutning. Jeg kan gjerne nævne hans Navn, det var Professor Schurmann fra Staarup. Med denne første Erfaring for Die deltog jeg i Forhandlingerne om den nuværende Valgløvs § 42, og det var mig en Tilfredsstillelse, at netop Bestemmelser om Fristen gik ud, ifjøndt jeg for Resten ansaa det for bedre, at der, som Regjeringen foreslog, blev sat en bestemt Frist end, at det blev overladt til et vilkaarligt Skjøn af Formanden. Ved det indsatte Ord „nu“ maatte al Tale om en saadan Frist efter min Mening falde bort. Man har sagt, at det var Noget, som ikke kunde overholdes, at der kunde staa Vælgere langs hen ad Gaden, hvor det ikke var muligt at høre osv.; men dertil svarer jeg: det er Valgbestyrelsens Formands Pligt at paase, at de Bestemmelser, som staa i Valgløven, kunne blive overholdte; og blive